

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

SBS DE REGENBOOG TE EREMBODEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 23358

Instelling SBS De Regenboog
Erembodegem-Dorp 21 - 9320 EREMBODEGEM

Beleidsverantwoordelijke Philip DE COCK

Telefoonnummer 053 72 34 71

E-mail sbsderegenboog@aalst.be

Website www.sbsderegenboog.be

Bestuur Stadsbestuur van Aalst
Werf 9 - 9300 AALST

Scholengemeenschap Stedelijk Basisonderwijs Aalst
Erembodegem-Dorp 21 - 9320 EREMBODEGEM

Centrum voor leerlingenbegeleiding GO! CLB Dender
Zonnestraat 25 - 9300 AALST

Start- en einddatum doorlichting 19/02/2024 - 23/02/2024

Inspectieteam Miet MAES
Els HEIRWEG

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De begeleidingsprincipes	9
4.2	De rapportering en oriëntering	11
5	Respecteert de school de regelgeving?	13
6	Samenvatting	14
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	14
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De begeleidingsprincipes	14
6.2.2	De rapportering en oriëntering	15
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	16
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Ronsevaaldreef 102 - 9320 EREMBODEGEM
- Erembodegem-Dorp 21 - 9320 EREMBODEGEM.

An-Sofie D'HAESE (vervangend directeur)

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

**Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. De schoolvisie 'We zijn goud waard' is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school heeft een visie op leerlingenbegeleiding maar maakt die visie beperkt schoolspecifiek. Het is een werkpunt voor de school om haar huidige visie op leerlingenbegeleiding te verfijnen zodat deze visie een richtsnoer vormt voor de leraren. De school heeft beperkt zicht op hoe ze haar visie wil realiseren. Zo beschikt ze wel over een zekere strategie om haar algemene schoolvisie te realiseren maar heeft ze nog niet nagedacht hoe ze een eigen visie op leerlingenbegeleiding en gelijke onderwijskansen en inclusie wil realiseren voor alle leerlingen. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking. Het vormt een werkpunt om implementatietrajecten specifiek en doelgericht te maken. Het plan voor gelijke onderwijskansenbeleid met streefdoelen, indicatoren en een tijdspad kan als hefboom dienen om een strategisch beleid uit te zetten.

**Organisatiebeleid
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. De open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden creëert een open communicatieklimaat. De school stimuleert vernieuwing en reflectie maar ze kan de expertisedeling tussen de teamleden nog versterken. De school werkt samen met anderen om de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne belanghebbenden. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Het is een groeikans om op geregelde basis te communiceren met externe belanghebbenden over de doelen, de resultaten en effecten en onderwijskundige ontwikkelingen.

**Onderwijskundig beleid
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden waardoor ze de praktijk slechts gedeeltelijk aansturen. Zo mist de school heldere afspraken met het oog op een krachtige, brede basiszorg en een doelgerichte en planmatige aanpak in de verhoogde zorg. De recent ingevoerde kwaliteitskaarten kunnen als hefboom dienen om dit proces te bevorderen. De school ondersteunt de teamleden in beperkte mate. Zo ondersteunt het zorgteam de leerkrachten tot op de klasvloer. Het vormt een werkpunt om de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen doelgericht en doeltreffend in te zetten.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De school heeft bij haar evaluatie aandacht voor de resultaten en effecten op kindniveau maar in beperkte aandacht voor de resultaten en effecten op klas- en schoolniveau. Het is een werkpunt om de resultaten van genormeerde toetsen diepgaander te analyseren en vanuit deze analyse de praktijk bij te sturen. De school evalueert af en toe verbeteracties genomen naar aanleiding van eerdere evaluaties.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Zo laat de school kansen liggen om de expertise van relevante partners als het CLB en het leersteuncentrum te betrekken bij haar evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten op schoolniveau en effecten op langere termijn vast te stellen. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Ze laat echter kansen liggen om haar werking systematisch vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm BENADERT DE VERWACHTING

Het schoolteam begeleidt de leerlingen vanuit een toegewijde betrokkenheid en heeft hierbij oog voor het welbevinden van de kinderen. Het team verzamelt op leerlingniveau context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen. Het vormt nog een verbeterpunt om ook een brede beeldvorming te voorzien op groeps- en schoolniveau. De teamleden verfijnen de beeldvorming deels op leerlingniveau om onderwijsbehoeften te bepalen voor de vier begeleidingsdomeinen, maar doen dit nog beperkt op school- en groepsniveau. Er blijven kansen liggen om begeleidingsdoelen te expliciteren en om preventieve acties en begeleidende maatregelen te nemen die inclusie en gelijke onderwijskansen bevorderen. De school bepaalt vooral stimulerende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen op leerlingniveau. Het is een werkpunt om sterker in te zetten op remediërende maatregelen en de leerlingen met ondersteuning in de verhoogde zorg meer planmatig en systematisch te begeleiden. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding beperkt op.

Positieve en inclusieve cultuur VOLGENS DE VERWACHTING

Het schoolteam vertrekt van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het schoolteam benut de verschillende talenten en interesses van de leerlingen in de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding, maar kan nog groeien in de systematische aanwending hiervan in de fase van de verhoogde zorg. Het team gaat er van uit dat iedereen de kracht en de capaciteiten in zich heeft om te leren, te groeien en te veranderen. Het schoolteam heeft aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur.

Ondersteuning van de teamleden VOLGENS DE VERWACHTING	Het schoolteam heeft deels zicht op de ondersteuningsbehoeften op het vlak van begeleiding. Dit vanuit een sterke opvolging door een geëngageerd zorgteam. Op basis daarvan bepaalt het schoolteam vooral klasinterne ondersteuningsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. Het is een aandachtspunt om deze ondersteuningsbehoeften structureel in kaart te brengen om zo een doelgerichte analyse mogelijk te maken. Vanuit deze analyse kan de school groeien in de doelgerichte aanwending van hun ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen. De professionaliseringsactiviteiten zijn zowel gericht op de expertiseontwikkeling op schoolniveau als op de individuele professionele groei van de teamleden. De ondersteuningsactiviteiten omvatten praktijkgerichte coaching en hebben een positieve impact op de begeleiding. Zo organiseerde de school professionaliseringsactiviteiten rond het onderwerp metend rekenen, maar ondersteunde ze daarbij ook leraren tot op de klasvloer om zo een kwaliteitsvolle en gelijkgerichte uitvoering te realiseren.
Interne samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING	Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. De leraren en het zorgteam overleggen over de begeleiding, maken afspraken en werken complementair samen. Zo ondersteunen de overlegstructuren en de frequentie van het overleg de begeleiding. Het schoolteam beschikt over een afgesproken kader om de nodige input te verkrijgen en afspraken te maken. De leraren en het zorgteam zetten in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Ze zorgen voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en nemen initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Zo zet het team tijdens kindcontacten in op een laagdrempelige en transparante communicatie. Het vormt nog een uitdaging om de begeleiding samen met de leerlingen vorm te geven. Het schoolteam heeft aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen. Hiertoe betrekken de leraren en het zorgteam ouders actief bij de verschillende fasen van de begeleiding en nemen ze initiatieven om de betrokkenheid van (kwetsbare) ouders bij de schoolwerking en het onderwijsleerproces te verhogen.

Externe samenwerking Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn deels schoolspecifiek vanuit de context van de school en de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Het vormt nog een verbeterpunt om deze samenwerkingsafspraken te baseren op een doelgerichte analyse van zowel de onderwijsbehoeften van de leerlingen als de ondersteuningsbehoeften van het schoolteam. De samenwerkingsafspraken betreffen de overlegmomenten en informatie-uitwisseling voor de begeleiding, maar expliciteren in mindere mate de rol- en taakverdeling. De samenwerking met het CLB heeft vooral betrekking op handelingsgerichte adviezen en doorverwijzingen naar schoolexterne hulp in de fase van uitbreiding van zorg, maar vertaalt zich nog weinig in versterking van het schoolteam in functie van onder meer de verhoogde zorg. Het schoolteam coördineert de samenwerking met het leersteuncentrum, zorgt voor onderlinge afstemming en faciliteert de werking van de leerondersteuners op leerling- en leerkrachtniveau. Het vormt nog een verbeterpunt om ook afspraken te maken met de leerondersteuners over de te bereiken effecten op schoolniveau en deze samen verder op te volgen. Waar nodig werkt de school samen met onder meer de pedagogische begeleidingsdienst, de talencoach, huis van het kind, ... Het schoolteam kan de effecten van de samenwerking met het CLB, het leersteuncentrum en andere externe partners nog sterker opvolgen en bijsturen door concrete doelen en acties voorop te stellen en te evalueren.

BENADERT DE VERWACHTING **Rapportering** Het schoolteam rapporteert aan ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters en aan leerlingen en ouders over het bereiken van de doelen en over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De rapportering informeert de ouders over wat de leerling verworven heeft, maar minder over welke stappen gezet moeten worden om te vorderen. De rapportering heeft beperkt evenwichtige aandacht voor alle clusters van onderwijsdoelen. Zo komt het leergebied wetenschappen en techniek en het domein strategieën en probleemoplossende vaardigheden weinig aan bod. De rapportering is niet altijd even helder en begrijpbaar voor leerlingen en ouders. De rapportering vindt meestal tijdig en geregeld plaats.

4.2 De rapportering en oriëntering

**Studiebekrachtiging en
oriëntering
VOLGENS DE VERWACHTING**

De klassenraad baseert de beslissingen over de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs op een doorgaans kwaliteitsvolle evaluatie van de doelen in het gevalideerd doelenkader. Het is een uitdaging om afspraken te formaliseren als uitgangspunt voor individuele beslissingen in verband met de uitreiking van een getuigschrift. Het schoolteam formuleert adviezen op maat in functie van de onderwijsloopbaan van de leerlingen. De oriëntering houdt evenwichtig rekening met zowel de studieresultaten, de competenties, de interesses en de mening van de leerlingen, als met de mening van de ouders.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het begeleiden van de leerlingen via brede basiszorg en verhoogde zorg.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 8 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47bis
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	◆
Positieve en inclusieve cultuur	●
Ondersteuning van de teamleden	●
Interne samenwerking	●
Externe samenwerking	◆

6.2.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering

Studiebekrachtiging en oriëntering

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de begeleidingsprincipes.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de rapportering en oriëntering.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.